

Nr 394.

Av herr **Larsson** i Karlstad m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 76, angående omorganisation av hushållningssällskapen m. m.

I proposition nr 76 till innvarande års riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående omorganisation av hushållningssällskapen m. m. Enligt det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen däri bl. a. för hushållningssällskapens befattningshavare förordat en löneroglering av principiellt samma innebörd som den år 1946 för skogsvårdsstyrelsernas personal genomförda lönerogleringen. Vidare har departementschefen föreslagit lönesättning och därav betingat avlöningsanslag till sällskapen för följande befattningshavare, nämligen sekreterare, jordbrukskonsulenter, husdjurskonsulenter, trädgårdskonsulenter, maskinkonsulenter, kamrerare, jordbruksinstruktörer och kontorstjänstemän. Där- emot har hushållningssällskapens nuvarande med bidrag av statsmedel avlönade hemkonsulenter och fiskerikonsulenter lämnats utanför lönerogleringen i avvaktan på slutgiltig lösning av vederbörande verksamhetsgrenars omorganisation. Under tiden föreslås statsbidrag till avlönande av hemkonsulenter och fiskerikonsulenter skola utgå enligt i huvudsak *nuvarande* grunder.

Mot vissa detaljer i förestående förslag synas tungt vägande invändningar kunna göras.

Vad först lönesättningen beträffar, har departementschefen godtagit principen om befattningshavarnas inplacering i lönegrader, motsvarande löneplan A i civila avlöningsreglementet. Vid inplaceringen i lönegrad har emellertid jämförelsen med skogsvårdsstyrelsernas personal i vissa avseenden gått förlorad.

Sålunda synes den omständigheten, att utbildningstid och utbildningskostnad för jägmästare och agronomer äro praktiskt taget identiska, icke hava beaktats. Men även meriteringen efter examina för erhållande av befordran till högre tjänst företer stora likheter. En jägmästare blir nämligen assistent, förste assistent och eventuellt skogsteknisk ledare, innan han kan aspirera på någon av de högre befattningarna, som en avsevärd del av kåren har utsikter att nå fram till. En agronom får i regel börja som extra lärare vid någon lantbruksundervisningsanstalt, blir därefter ordinarie ämneslärare för att sedan eventuellt övergå till konsulentbanan, som för de allra flesta utgör sluttjänst. Endast ett mycket ringa fåtal ha utsikter att

vinna befordran till sekreterartjänst hos hushållningssällskapen. Då därtill kommer att konsulenternas arbete är både ansträngande och ansvarsfullt, måste en lönegradsplacering motsvarande lägst skogsvårdsstyrelsernas skogstekniska ledares, d. v. s. lönegrad A 24, anses fullt befogad och nödvändig för att i möjligaste mån säkerställa rekryteringen till konsulentbanan med kvalificerad personal.

Vad jordbruksinstruktörerna beträffar, torde såväl teoretisk utbildning som krav på föregående allsidig jordbrukspraktik för erhållande av dylik befattning väl kunna mäta sig med den utbildning och praktik, som fordras av en länsskogvaktare. Av en jordbruksinstruktör måste krävas ett betydande mått av omdömesförmåga, då hans uppgift att handleda jordbrukarna i deras praktiska verksamhet eljest lätt kan vålla irritation och olust. För att kunna besätta dessa tjänster med lämpliga innehavare erfordras en lönegradsplacering i lägst lönegrad A 12, d. v. s. lika med länsskogvaktares.

Förslaget att hushållningssällskapen — i avvaktan på slutgiltig reglering av hemkonsulentverksamheten och fiskeriororganisationen — skola utfå statsbidrag till avlöning av vederbörande befattningshavare endast enligt väsentligen oförändrade grunder kommer med visshet att väcka stark förstämning hos befattningshavarna i fråga. Detta är så mycket mera förklarligt, som de av riksdagens principbeslut år 1944 rörande hushållningssällskapen ingåvos samma förhoppningar om en snar och välbehövlig lösning av en sedan länge otåligt väntad och starkt befogad löne regleringsfråga som sällskapens övriga befattningshavare. Då enligt departementschefens förslag innehavarna av sådana jordbrukskonsulent- och jordbruksinstruktionsbefattningar, vilka på grund av omorganisationen antagas bli överflödiga framdeles, skola under den tid de äro kvar i hushållningssällskapens tjänst åtnjuta avlöning enligt den nya löne regleringen och då vidare trädgårdskonsulenterna — trots att frågan om trädgårdsundervisningen fortfarande är under utredning — likaledes bli delaktiga av löne regleringen, vilka förslag noteras med största tillfredsställelse framstår det som ett rättvisekrav, att även hemkonsulenter och fiskerikonsulenter, så länge de äro kvar i hushållningssällskapens tjänst, beredas likvärdiga löne förbättringar som övriga sällskapens befattningshavare. För övrigt synas goda skäl tala för dessa tjänsters bibehållande vid hushållningssällskapen.

Slutligen må framhållas departementschefens uttalande att »Tjänsteman hos hushållningssällskap bör för placering i löneklass enligt de nya avlöningsbestämmelserna äga tillgodoräkna sig den tid, varunder han före den 1 januari 1948 oavbrutet innehaft motsvarande tjänst hos hushållningssällskap, enligt samma grunder, som vid 1946 års riksdag fastställdes i motsvarande avseende för skogsvårdsstyrelsernas personal.» Det må erinras, att dessa grunder ha väckt starkt missnöje hos vederbörande personal och att meningarna om deras lämplighet ha varit mycket delade, så att en viss

prövning av deras tillämpning från fall till fall måst ställas i utsikt. Under sådana förhållanden synes det mest praktiskt och för övrigt även av rättviseskäl motiverat, att sista delen av departementschefens uttalande: »enligt samma grunder — — — skogsvårdsstyrelsernas personal» får utgå vid riksdagens beslut. Det kan icke vara rimligt, att en befattningshavare med 10—15 tjänsteår eller mera, en rutinerad person med ingående erfarenhet om tjänsten, skall kunna placeras i samma löneklass som en nybörjare.

Med stöd av det sålunda anförda hemställas,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 76 måtte besluta:

att jordbrukskonsulent skall placeras i lönegrad, motsvarande lägst A 24;

att jordbruksinstruktör skall placeras i lönegrad, motsvarande lägst A 12;

att hemkonsulenter och fiskerikonsulenter vid genomförandet av lönereglering för hushållningssällskapens befattningshavare antingen placeras i lämplig lönegrad eller på annat sätt beredas motsvarande löneförbättring; samt

att tjänsteman hos hushållningssällskap för placering i löneklass enligt de nya avlöningsbestämmelserna skall äga tillgodoräkna sig den tid, varunder han före den 1 januari 1948 oavbrutet innehåft motsvarande tjänst hos hushållningssällskap.

Stockholm den 10 april 1947.

Albert Larsson.

C. Oscar Nolin.

Einar Hægglom.

Per Jonsson
i Malmgrava.

And. Andersson,
Gisselås.

O. Sandberg.

T. G. v. Seth.

Greta Möller.

Arvid Karlsson
i Granebo.

Alarik Hagård.

Märta Boman.